

**PORIN KAUPUNKI
NOORMARKUN-TOUKARIN OSAYLEISKAAVA
OIKEUSVAIKUTTEINEN, TAVOITEVUOSI 2025**

EHDOTUSVAIHEEN LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET JA NIIDEN VASTINEET

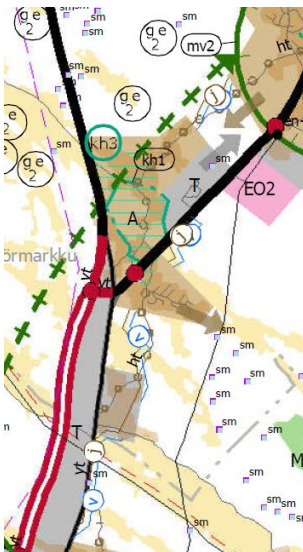
Ehdotusvaiheessa oli nähtävillä yksi kaavaehdotus, johon saatiin 17 lausuntoa ja 9 muistutusta. Kaava-aineistoon ennen hyväksymiskäsittelyä tehtävät korjaukset linjattiin vi-
ranomaisneuvottelussa 30.9.2014.

Lausunnot 1-17

Lausunto 1. Satakuntaliitto 7.12.2013	Vastine
<p>Noormarkku-Toukarin osayleiskaavan tavoitteet kuten ajankohtaiset liikenteelliset hankkeet, arvokkaiden ominaispiirteiden säilymisen turvaaminen sekä tulevaisuuden muutoksiin varautuminen ja alueen kehittämisen edellytysten parantaminen toimivat hyvinä lähtökohtina osayleiskaavaa laadittaessa. Osayleiskaavan ehdotuksessa on edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi Satakunnan maakuntakaavan tavoitteet toteutettu pääpiirteissään. Maakuntakaavan tavoitteet ja niiden toteutuminen sekä suunnittelualueelle osoitetut merkinnät ja suunnittelumääräykset tulisi nostaa esiin myös kaavaselostuksessa.</p> <p>Kaavaselostuksessa tulisi myös perustella osayleiskaavan poikkeaminen maakuntakaavan aluevarauksista. Osayleiskaava poikkeaa tavoitteiltaan maakuntakaavasta teollisuus- ja varastotoimintojen alueiden osalta, Kiimankallion luoteispuolella sijaitsevan maa-ainesten ottoalueen osalta sekä suunnittelualueen pohjoisosaan Noormarkunjoen varteen sijoittuvan maa- ja metsätalousvaltaisen alueen osalta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.</p>	<p>Muutos selostukseen: Maakuntakaavan tavoitteita ja niiden toteuttamista koskevaa käsittelyä syvennetään kaavaselostuksessa erityisesti niiden alueiden osalta, joissa yleiskaava poikkeaa maakuntakaavan ratkaisuista. Yleiskaava kuitenkin noudattaa keskeisiltä osin maakuntakaavan ratkaisuja.</p> <p>Suunnittelualueelle osoitettuja merkintöjä ja suunnittelumääräyksiä voidaan keskeisiltä osin kuvata myös kaavaselostuksessa.</p>
<p>Osayleiskaavan ehdotuksessa on osoitettu Noormarkun ydinkeskustan alue keskustatoimintojen alueeksi (C). Keskustatoimintojen merkinnällä osoitettavalla alueella pääasiallisia toimintoja ovat yleensä palvelut ja hallinto, keskustaan soveltuva asuminen, keskustaan soveltuvat ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnat, niihin liittyvät liikenne ja virkistys sekä yhdyskuntatekninen huolto. Merkintä tekee mahdolliseksi myös vähittäiskaupan suuryksikön sijoittamisen alueelle. MRL:n 15.4.2011 voimaan tulleen muutokseen (MRL 71 §) sisältyvän siirtymäsäännöksen mukaisesti vähittäiskaupan suuryksikön määritelmää sovelletaan myös paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppaan 16.4.2015 alkaen. Satakunnan maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A), joten osayleiskaavaehdotus keskustatoimintojen merkinnän (C) osalta poikkeaa tältä osin maakuntakaavan tavoitteista. Osayleiskaavaehdotuksen keskustatoimintojen alueen (C) määräystä tulisi tarkentaa siten, että alueelle saa sijoittaa vain paikallista tarvetta palvelevaa kauppa.</p>	<p>Vähittäiskaupan suuryksiköt on osoitettu maakuntakaavassa kohdemerkinnöillä km, jollaisia ei ole osoitettu Noormarkun alueelle.</p> <p>C-aluevarauksella on haluttu varata mahdollisuus paikallisesti monipuolisiin keskustatoimintoihin, jotka tarkemmin ratkaistaan asemakaavoituksella. C-aluevaraus on maltillisen kokoinen käsittäen vain muutaman korttelin laajuisen alueen (noin 12 ha). Noin neljännes C-alueesta lukeutuu lisäksi arvokkaaseen maisema-alueeseen, joka osaltaan asettaa reunaehdoja alueen toteuttamiseen. Asemakaavoituksen vi- ranomaisyhteistyön yhteydessä voidaan varmistua tavoiteltavien toimintojen, volyymien ja arkitektuurin sopivuudesta alueelle.</p> <p>Muutos selostukseen: Lisätään C-alueen tavoitteista kuvausta kaavaselostukseen.</p> <p>Muutos määräyksiin: C-alueen määritelmää tarkennetaan maakuntakaavan linjauksen mukaiseksi siten, että enintään 5000 kem² -kokoiset myymälät sallitaan.</p>

<p>Rautatiehen rajoittuvien alueiden suunnittelussa ja kaavamerkinnöissä ja määräyksissä tulee huomioida mahdolliset melu- ja värinävaikutukset.</p>	<p>Rautatie ei ole käytössä. Rautatien osalta varaudutaan tavarakuljetusten ja henkilöliikenteen mahdolliseen käynnistymiseen tulevaisuudessa, todennäköisesti kaavan tavoitevuoden jälkeen. Alueen nykyinen maankäyttö kuitenkin sallitaan kaavassa. Suurin osa kaava-alueen rautatielinjauksen välittömästä lähialueesta on maa- ja metsätalousaluetta tai virkistysaluetta.</p> <p>Muutos kaavakartalle ja -määräyksiin: Lisätään ratamerkintään melua ja värinää indikoivat me- ja tä-symbolit. Merkinnän selityksenä on: Rautatieliikenteen käynnistyessä liikenteen aiheuttama melu ja värinä tulee ottaa huomioon.</p>
<p>Maakuntakaavassa Kokemäenjoen jokisuiston tulvariskin selvitysalueeksi osoitetulle alueelle on osoitettu uusia pientalovaltaisia alueita (AP-1). Lisäksi alueelle on osoitettu kaksi uutta loma-asuntoaluetta (RA). Näiden uusien alueiden osoittaminen tulisi harkita uudelleen tulvariskien näkökulmasta. Lähtökohtana tulee olla, että uutta rakentamista ei osoiteta tulvariskialueille.</p> <p>Natura 2000 –verkostoon kuuluva alue tulisi osoittaa luonnonsuojelualueena (SL).</p>	<p>Toukarin tulvariskin selvitysalueella olevilla kahdella RA-alueella sijaitsee yhteensä kahdeksan olemassa olevaa kiinteistöä, joiden nykyisen käytön jatkuminen sallitaan kaavassa. Mikäli alueelle halutaan rakentaa uusia lomarakennuksia, niiden luvituksessa otetaan tulvakorkeudet huomioon. Tulvakorkeudet on merkitty kaavan yleismääräyksiin. Kiinteistöjen läheisyydessä on tulvauoma, jonka ajatellaan turvaavan nykyisten kiinteistöjen käytön. Myös tulvariskialueen reunalla sijaitsevan AP-1-alueen tarkoitus on sallia nykyisen asumiskäytön jatkuminen. Osalla alueesta on voimassa ranta-asemakaava.</p> <p>Viranomaisneuvottelussa todetun mukaisesti Natura- ja SL-alueiden merkinnät voivat säilyä kaavakartalla nykyisellään.</p> <p>Muutos selostukseen: Tarkistetaan Toukarin tulva-alueen kuvaus kaavaselostuksen vaikutusarviointiin.</p> <p>Muutos määräyksiin: Muutetaan tulvakorkeutta koskeva kaavamääräys N2000-järjestelmään (N2000 + 305).</p>
<p>Noormarkun keskustaan on osoitettu täydennysrakentamisen alueita olemassa olevan rakenteen lomaan melko mittavasti. Maakuntakaavan taajamatoimintojen suunnittelumääräyksen mukaan uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Aluevarausmerkintöjen (C, AP) osalta määräyksiä tulisi näiltä osin täydentää.</p> <p>Täydennysrakentamista ja muuta alueidenkäyttöä suunniteltaessa tulisi huomioida myös viher- ja virkistysverkko. Suunnittelumääräyksen mukaan taajamatoimintojen alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen</p>	<p>Muutos selostukseen: Lisätään selostukseen kuvausta C- ja AP-aluevarausmerkintöjen tavoitteista kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten ominaispiirteiden osalta. Maakuntakaavan taajamatoimintojen suunnittelumääräyksen mukaan uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.</p> <p>Muutos selostukseen: Viher- ja virkistysverkko on huomioitu osana</p>

<p>maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestäviltä, korkeatasoisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa. Kaavaehdotusta tulee vielä täydentää virkistys- ja viherverkon osalta erityisesti ranta-alueiden osalta.</p>	<p>kaavaratkaisua MU-, VU- ja V-alueina sekä osoittamalla SL- ja luo-alueet sekä kevyen liikenteen yhteystarpeet sekä ohjeelliset ulkoilu- ja melontareitit. Lisätään asian kuvausta selostukseen. Laaditaan viherverkosta liitekartta kaavaselostuksen liitteeksi.</p>
<p>Maakuntakaavassa osoitettujen eritasoliittymien kohdalla on huolehdittava riittävästä varauksista niiden myöhempiä toteutusta varten.</p>	<p>Söörmarkun eritasoliittymän lähialueet on kaavassa varattu liikenteen tarpeisiin EV-merkinnällä. EV-merkintä ei salli asuin- tai muuta rakentamista.</p>
<p>Kaavaselostuksen maakuntakaavaa käsittelevään kohtaan tulisi lisätä, että maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.</p>	<p>Muutos selostukseen: Maakuntakaavaa käsittelevää kohtaan kaavaselostuksessa tarkennetaan, että maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.</p>

Lausunto 2. ELY-keskus 13.3.2014	Vastine
<p>Yhdyskuntarakenne</p> <p>Yleiskaavalla tavoitellaan uutta kasvusuuntaa Porista pohjoiseen. Kaavaratkaisulla Noormarkun ja Söörmarkun alueet kasvaisivat kiinni Porin kaupunkialueeseen ja Noormarkun ja Porin välisestä alueesta muodostuisi nauhataajamamainen. Yleiskaavan toteutuessa tämä tarkoittaisi nykyisen voimakkaasti Kokemäenjoen laakson suunnaisesti keskittyneen rakenteen muutosta. Tavoiteltu uusi kasvusuunta hajauttaisi rakennetta. Mikäli yleiskaavan suunnittelualueen tavoiteltu väestökasvu toteutuu, tulevat vaikutukset heijastumaan myös Kokemäenjoen laakson kuntien väestönkehitykseen ja tätä kautta vaikuttamaan mm. seudullisen joukkoliikenteen kehittämiseen.</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (ehetyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu) mukaan yleiskaavan lähtökohtana on oltava perusteltu väestönkehitysarvio. Yleiskaavoituksessa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä sekä taajama- että maaseutualueiden väestömäärän kehityksen erilaisia vaihtoehtoja. Yleiskaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja esittää eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet.</p>	<p>Porin keskustaajaman ja Noormarkun taajaman välinen maankäyttö perustuu maakuntakaavaan (ote jäljempänä) ja seudulliseen rakennemalliin ja kaavalle asetettuihin tavoitteisiin. Valtatien 8 varressa sijaitsevat teollisuusaluevaraukset ovat maakuntakaavan periaatteen mukaisia. Valtatien 23 varressa maakuntakaava osoittaa Söörmarkun taajama- ja teollisuusaluevarausten kurottuvan nuolisymboleilla kiinni Noormarkun taajaman alueeseen.</p> <p>Uudet asuinaluevaraukset sijoittuvat pääasiassa Söörmarkkuun ja Noormarkun keskustaajaman asemakaavoitettuja asuinalueita täydentämään. Uudet asuinaluevaraukset sijaitsevat pääasiassa maakuntakaavassa osoitetuilla taajamatoimintojen alueilla.</p>

Aluevaraukset ja mitoitus

Väestörekisterikeskuksen ennusteen mukaan Noormarkun asukkaiden määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä noin 100:lla asukkaalla. Noormarkun-Toukarin osayleiskaavan mitoitus perustuu Porin kaupungin itse laatimaan väestöennusteen, joka poikkeaa Tilastokeskuksen ennusteesta. Perusteeksi esitetään kuntaliitoksen myötä muutunutta tilannetta.

ELY – keskus katsoo, että yleiskaavan mitoitusta tuleekin tarkastella suunnittelualuetta laajemmin koko Porin kaupungin ja seudun väestökehityksen kannalta. Tästä lähtökohdasta tehty tarkastelu puuttuu edelleen kaavaselvityksestä. Tilastokeskuksen vuonna 2012 laatiman väestöennusteen mukaan väkiluku tulee vähenemään Satakunnassa 2,3 % vuoteen 2030 mennessä ja noin 3,5 % vuoteen 2040 mennessä. Porissa väkiluvun arvioidaan kuitenkin kasvavan 3,5 % vuoteen 2040 mennessä. Ennusteen mukaan väestö tulee pienenevän tällöin Porin seutukunnassa enää noin 0,6 % vuoteen 2040 mennessä.

Kaavaselvityksen mukaan yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu uusia pientalovaltaisia asuinalueita 200 ha, mikä mahdollistaisi 20 as/ha tiheydellä toteutettuna 4000 asukkaan sijoittumisen alueelle. Mikäli puolet alueista toteutuu, tarkoittaisi tämä noin 2000 uuden asukkaan lisäystä suunnittelualueelle. ELY-keskus katsoo, että uusia asuinalueita on osoitettu Noormarkku-Toukarin alueelle koko Porin ennustettuun kasvuun nähden huomattava määrä. Mikäli Porin väkiluku kasvaa vuoteen 2040 ennusteen mukaisesti 3,5 %, kasvaisi Porin väestö 2914 asukkaalla. Noormarkku-Toukarin yleiskaavan mitoitus mahdollistaisi näin ollen ennustetun väestönlisäyksen sijoittamisen lähes kokonaisuudessaan suunnittelualueen uusille pientalovaltaisille alueille. Lisäksi keskustaaajaman keskustatoimintojen alueet ja oleva Noormarkun kaavaranto sekä väljästi toteutuneiden pientaloalueiden täydennysrakentamismahdollisuudet suunnittelualueella tulee ottaa jatkossa huomioon arvioitaessa mitoituserusteita ja kaavan toteuttamisen vaikutuksia.

ELY – keskus katsoo, ettei yleiskaavan mitoitus ja runsaat uudet asuinaluevaraukset Noormarkun keskustaaajaman ulkopuolella vastaa kaikilta osin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimuksia yhdyskuntarakenteen eheyttämisestä. Yleiskaavalla tulee edistää väestönlisäyksen suuntaamista keskustaaajamiin siten, että kaavaratkaisuilla tuetaan rakenteen eheänä säilymistä ja edistetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Noormarkun taajaman osalta yleiskaavalla pyritään täydentämään ja tiivistämään nykyistä yhdyskuntarakennetta. Näiltä osin kaavaratkaisun voidaan katsoa pääosin toteuttavan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lähtökohtaa, mikäli kasvua pystytään jatkossa suuntaamaan myös keskustatoimintojen alueelle ja olevaan rakenteeseen sijoittuville pientaloalueille. Tällöinkin yleiskaavaratkaisulla tulee edistää tehokkaampaa maankäyt-

Väestörekisterikeskuksen ennuste Noormarkun väestön kehityksestä perustuu tilanteeseen ennen Porin ja Noormarkun kuntaliitosta. Kuntaliitos on muuttanut kaava-alueen asemaa ja merkitystä sekä lisännyt sen kiinnostavuutta osana Porin kaupunkia. Tämän takia on oletettavaa, että alueen väestön kehitys kaavan tavoitevuoteen mennessä on suurempi kuin väestörekisterikeskuksen ennusteen mukainen lisäys. Kun lisäksi otetaan huomioon, että osoitetuista uusista alueista vain noin kolmannes – puolet toteutuu, mahdollistaa kaava 700 – 1 000 uutta asukasta. Lievän ylittämisen avulla on mahdollistettu vaihtoehtoisia kasvusuuntia maanhankinnan vaihteellisuutta varten.

Osayleiskaavaehdotuksessa ei uusia asuinalueita ole osoitettu siten, että ne olisivat oleellisesti ristiriidassa maakuntakaavan kanssa ottaen huomioon maakuntakaavan tarkkuustaso.

Söörmarkun alueen tavoiteltavuuden vuoksi alueen rakentamisalueet on syytä osoittaa yleiskaavatasolla. Alueella on uusi päiväkotijoukko ja alakoulu jotka tarjoavat hyvät lähipalvelut lapsiperheille.

Muutos selvitykseen:

Kaavaselvitykseen lisätään väestökehityksen tarkastelu, jossa huomioidaan ELY -keskuksen esittämät luvut.

<p>töä, joka mahdollistaa palvelujen hyvän saavutettavuuden ja luo osaltaan edellytyksiä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sekä ilmastomuutoksen hillintään liittyvien päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen. Täydennysrakennettavilla alueilla ja keskustajamaan liittyvillä uusilla asuinalueilla väestöpohjan tavoitteeksi tulisi asettaa 20 asukasta / ha.</p> <p>Söörmarkun alueella muutokset nykyiseen rakenteeseen verrattuna ovat merkittäviä. Kylä kasvaa pohjoiseen ja valtatie 8 liittymä ja liikennejärjestelyjen myötä risteysalueelle tavoiteltu maankäyttö tarkoittaisi voimakkaita muutoksia, joilla saattaa olla valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön ominaispiirteitä heikentäviä vaikutuksia. ELY – keskus katsoo, että mittavien uusien aluevarauksen sijaan maltillisesti kasvuennusteen pohjalta mitoitettu väestönlisäys tulisi ensisijaisesti suunnata Noormarkun keskustajaman ja Porin olevaan taajamarakenteeseen.</p>	
<p>Kaavamerkinnot ja määräykset</p> <p>Noormarkun ydinkeskustan alue osoitetaan keskustatointojen alueeksi (C). Merkintä mahdollistaa vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumisen alueelle. Noormarkun keskustajama osoitetaan maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueeksi, eikä alueelle ole osoitettu seudullista kaupan suuryksikköä. C-aluea koskevaa kaavamääräystä tulee em. lähtökohdasta täydentää siten, ettei alueelle ei sallita seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumista.</p> <p>Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden sekä maatalousalueen kaavamääräykset puuttuvat. Lähtökohtaisesti yleiskaavassa tulisi ratkaista rakentamisen sijoittuminen, eikä sallia hajarakentamista maa- ja metsätalousvaltaisille alueille. Kaavamääräyksiä on tarpeen näiltä osin täydentää. Yleiskaavaan on mahdollista sisällyttää myös hajarakentamisen ohjaukseen liittyviä yleismääräyksiä.</p> <p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita koskevaan kaavamääräykseen (luo) ja maisemallisesti arvokkaan peltoalueen määräykseen (MA) tulisi sisällyttää maisematyölupavelvoite vastaavasti, kuin MY ja MU alueita koskevassa kaavamääräyksessä.</p>	<p>Vähittäiskaupan suuryksiköt on osoitettu maakuntakaavassa km-kohdemerkinnöillä, jollaisia ei ole osoitettu Noormarkun alueelle.</p> <p>C-aluevarauksella on haluttu varata mahdollisuus paikallisesti monipuolisiin keskustatointoihin, jotka tarkemmin ratkaistaan asemakaavoituksella. C-aluevaraus on maltillisen kokoinen käsittäen vain muutaman korttelin laajuisen alueen. Osin C-alue lukeutuu arvokkaaseen maisema-alueeseen, joka osaltaan asettaa reunaehdot alueen toteuttamiseen. Asemakaavoituksen viranomaisyhteistyön yhteydessä voidaan varmistua tavoiteltavien toimintojen, voimien ja arkkitehtuurin sopivuudesta alueelle.</p> <p>Muutos selostukseen: Lisätään tavoitteesta kuvausta kaavaselostukseen.</p> <p>Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden rakentaminen tapahtuu kaava-alueella rakennusjärjestyksen mukaisesti. Asumisen laajenemiselle on osoitettu kaavassa uusia asemakaavoitettavia alueita olevan infrastruktuurin ääreen niille alueille joille kohdistuu eniten kysyntää. Hajarakennuspaikkojen kysyntä on Noormarkun alueella ollut maltillista.</p> <p>Luo-1, luo-2 ja luo-3-kohteissa luontoarvojen vaaliminen sisältyy lakien ja direktiivien velvoituksiin. Paikallista arvoa omaavilla luo-alueilla tarkempi suojelu määritellään tapauskohtaisesti.</p> <p>Maisemallisesti arvokkaan peltoalueen määräyksen voidaan katsoa turvaavan maiseman arvot jo kaavamääräystasolla.</p>

Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä "Söörmarkun kylä" ja "Noormarkun ruukin ja Ahlström-yhtiön rakennukset" (RKY 2009), joita koskevat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteet.

Kaavalla tavoiteltu maisemarakenteen muutos on voimakkainta Valtakunnallisesti arvokkaan Söörmarkun kylän ympäristössä sekä Söörmarkusta Porin suuntaan. Söörmarkun kylän alueelle osoitetaan yleiskaavalla laajat asemakaavoitettavaksi tarkoitetut asuinalueet ja Söörmarkuntien varteen kylän pohjoispuolelle laajat uudet asuinaluevaraukset (AP). Uudisrakentamista osoitetaan Söörmarkun kylän ympäristöön voimakkaasti verrattuna Noormarkun keskustan uudisrakentamisen aluevarauksiin. ELY – keskuksen näkemyksen mukaan suunnittelualueen uudisrakentamisen alueiden painopisteen tulisi olla Noormarkun keskustaajamassa.

Kaavan vaikutusten arvioinnin mukaan yleiskaavan toteuttaminen laajentaa ja monipuolistaa Söörmarkun alueen toimintoja ja muuttaa alueen nykyisen kylämäisen ja metsäisen yleisilmeen osin taajamamaiseksi. Aluevarauksen rajauksia suhteessa valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymiseen ja maisemaselvityksen suosituksiin nähden tulee vielä arvioida jatkosuunnittelussa. Söörmarkun valtakunnalliseen kulttuuriympäristöön kuuluvalla osalla ja sen reunavyöhykkeellä yleiskaavan tavoitteeksi tulee ottaa nykytilanteen säilyttäminen, ja maltillinen alueelle soveltuva täydennysrakentaminen. Aluerajauksen tarkistamisen lisäksi tämä edellyttää vähintään /S merkinnän sisällyttämistä aluevarausmerkintöihin.

Söörmarkun eteläpuolisten teollisuusalueiden (T) ja palvelualueiden (P) aluevarauksien soveltuvuutta tulee vielä tarkastella jatkosuunnittelussa maisemaselvityksen suositukset ja maakuntakaavan maankäyttötavoite huomioon ottaen. Lisäksi jatkotarkastelussa tulee ottaa huomioon valtatiehen tukeutuvien alueiden käyttöönoton ajoittaminen yleiskaavassa siten, että valtatiehen 8 tukeutuvat alueet on mahdollista ottaa käyttöön vasta uuden linjauksen myötä.

Suojeltavat rakennukset ja alueet joilla ympäristö säilytetään, tulee merkitä inventoinnin arvoluokituksen mukaisesti yleiskaavaan, jotta rakennetun kulttuuriympäristön arvot voidaan turvata. Ahlströmin alue osoitetaan yleiskaavaehdotuksessa kokonaisuudessaan uuden ja olennaisesti muuttuvan alueen merkinnällä. ELY – keskus katsoo, että vain niillä osin, kuin alueen käyttötarkoitus muuttuu, tulee käyttää em. avointa reunaviivalla varustettua merkintää. Ahlströmin alueen osalta ja muilta osin kulttuuriympäristöön liittyvissä tarkistustarpeissa ELY – keskus viittaa Satakunnan museon 18.12.2013 kaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon.

Valtakunnallisesti arvokkaalla Söörmarkun kylän alueella rakentaminen ei tule olemaan yhtä voimakasta kuin muilla uusilla ja kehitettävillä asuinalueilla, mitä pidetään alueen asemakaavoituksen lähtökohtana. Valtakunnallisesti arvokkaan alueen rajausta sekä maakunnallisesti arvokas historiallinen tielinjaus sekä kulttuuriympäristön arvokohteet on esitetty kaavakartalla, ja ne ohjaavat alueen tarkempaa suunnittelua.

Söörmarkun alueen tavoiteltavuuden vuoksi alueen rakentamisalueet on syytä osoittaa yleiskaavatasolla. Alueella on uusi päiväkotijoukko ja alakoulu jotka tarjoavat hyvät lähipalvelut lapsiperheille.

Muutos kaavakartalle:

Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksen esitystapa havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittäisi paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun.

Kaavaehdotuksessa ollut ma-alueita koskeva määräys oli: "Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto."

Muutos määräyksiin:

Arvoalueen määräykseen lisätään lausunnonantajien esityksestä: "Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Eri-tyistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin."

Kulttuuriperinnön arvokohteiden- ja -alueiden merkintöjä ja määräyksiä on kaavatyön aikana kehitetty yhteistyössä Satakunnan Museon kanssa.

Liikenne

Porin kaupungin kaavoitushankkeisiin kiinteästi liittyen on laadittu aluevarausuunnitelma: Valtatien 8 parantaminen välillä Hyvelä – Söörmarkku, Pori. Suunnitelman tarkoituksena on siirtää valtatie osalla matkaa nykyisen linjauksen länsipuolelle, poistaa tasoliittymiä ja korvata niitä eritasoliittymillä. Valtatien uudet järjestelyt on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa jäljempänä mainituin poikkeamin.

Söörmarkun eritasoliittymän aluevarauksen EV – merkintä tulisi muuttaa LT-merkinnäksi. Tällöin varmistetaan, että aikanaan laadittava tiesuunnitelma pystytään hyväksymään liikennevirastossa ilman lisäkaavoitusta.

Osayleiskaavassa on esitetty mm. valtatielle 8 Söörmarkun eteläpuolelle paljon enemmän melusuojausta (kaavamerkintä: melusuojaustarve) kuin aluevarausuunnitelmassa. Kaavassa melusuojausta on esitetty mm. valtatievarteen, jossa ko. puolella ajorataa lähimmät asuin-kiinteistöt ovat yli 500m etäisyydellä. Maantien parantamisen yleissuunnitelmaa ei voida hyväksyä osayleiskaavan vastaisesti. Turhat melusuojaukset lisäävät tien parantamishankkeen kustannuksia tarpeettomasti. Myös muualla valtateiden varsilla melusuojausmerkinnän todellinen tarve tulisi tutkia kaavatyön yhteydessä.

Osayleiskaavassa ei ole esitetty varauksia maakuntakaavan mukaisille valtatie 23 Rauhalammintien eikä Noormarkun keskustan eritasoliittymille. ELY – keskus katsoo, että mahdollinen luopuminen ko. kaavavarauksista vaatii mm. riittävät liikenteelliset selvitykset ja perustelut.

Kaavaselostuksen kohdassa 5.7 käsitellään maanteiden hallinnollista luokitusta. Hallinnollisen luokituksen sijaan tulisi käyttää termiä toiminnallinen luokitus. Kaavamerkintöjen selitteissä on myös hieman epämääräisyyttä ja ristiriitaa kaavakartalla oleviin merkintöihin nähden. Valtateiden lisäksi kaavakartalla on lyhyt olemassa oleva ja ohjeellisella tielinjauksella osoitettu seututiejakso (Porin Saaristotie ja sen suunniteltu jatke). Muut maantiet ovat kaikki yhdysteitä, jotka pääosin muuttuvat asemakaavoituksen myötä kaduiksi. Valtatien 8 parantamishankkeen yhteydessä mm. Söörmarkuntien eteläinen jakso tullee muuttumaan kaupungin ylläpitämäksi yksityistieksi.

Muutos kaavakartalle:

Söörmarkun eritasoliittymän lähialueet on kaavaehdotuksessa varattu liikenteen tarpeisiin EV-merkinnällä. Muutetaan EV –merkintä LT –merkinnäksi, jotta aikanaan laadittava tiesuunnitelma pystytään hyväksymään liikennevirastossa ilman lisäkaavoitusta.

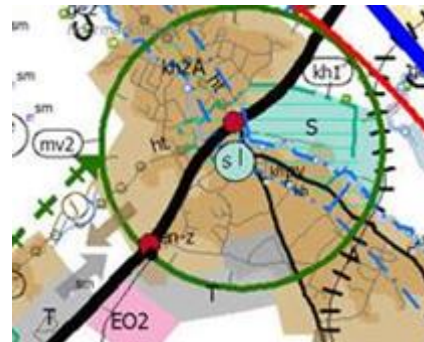
Muutos määräyksiin:

Meluntorjuntatarvemerkintään lisätään selitys: "Valtatien melualueelle rakennettaessa tai siellä olevia rakennuksia korjattaessa tulee huomioida rakenteellinen melusuojaus valtioneuvoston ohjearvojen mukaisesti. Melusuojaustarve ja –toimenpiteet harkitaan tapauskohtaisesti tarkemmassa suunnittelussa."

Meluntorjuntatarve-merkinnällä ei tarkoiteta esimerkiksi yhtenäisen meluvallin rakentamista merkitylle alueelle vaan valtatie liikennemelun huomioimista tapauskohtaisesti tarkemmassa suunnittelussa.

Muutos kaavakartalle, merkintöihin ja selostukseen:

Maakuntakaavan mukaiset eritasoliittymät valtatiellä 23, Rauhalammintien ja Noormarkun keskustan kohdalla, osoitetaan kaavakartalla, vaikka niiden toteuttaminen ei olekaan ajankohdasta. Liittymät osoitetaan katkoviivalla merkinnällä "ohjeellinen eritasoliittymä".

Maanteiden luokituksessa käytetty terminologia ja kaavakartalla esitetty luokitus tarkistetaan.

<p>Viheralueverkosto</p> <p>Yleiskaavassa on osoitettu kattava viherverkko. Verkoston varaamiseen otetaan huomioon paikallisten ulkoilureittien jatkuvuus ja seudulliset yhteydet mm. Porin suuntaan. Virkistyskäytön lisäksi viheralueverkoston suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen luonnonarvot. Luonnonarvokohteiden tulee sisältyä viherverkostoon siten, että verkoston osat palvelevat samalla myös ekologisia yhteystarpeita. Tiiviisti rakennetulla alueella ekologinen verkosto ja virkistysalueverkosto ovat usein yhtenevät. Verkoston rakennetta tarkasteltaessa on tarpeen kiinnittää huomiota riittävään aluevarausten laajuuteen ottaen huomioon luontoselvityksen mukaiset lähtötiedot. Mm. yhteyksien riittävä leveys suhteessa niiden useisiin käyttötarkoituksiin tulee ottaa huomioon yleiskaavasunnittelussa. Verkoston tarkastelussa on tarpeen ottaa huomioon niin ikään mahdolliset hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn tarvittavat alueet.</p> <p>Yleiskaavaan on tarpeen liittää viher- ja virkistysalueverkoston tarkastelu.</p>	<p>Muutos selostukseen: Viher- ja virkistysverkko on huomioitu osana kaavaratkaisua MU-, VU- ja V-alueina sekä osoittamalla SL- ja luo-alueet sekä kevyen liikenteen yhteystarpeet sekä ohjeelliset ulkoilu- ja melontareitit. Lisätään asian kuvausta selostukseen. Lisätään selostukseen liitekartta.</p>
<p>Hulevedet</p> <p>Yleiskaavan yhteydessä on tarpeen ottaa huomioon hulevesien vaikutukset ja niiden käsittely. Hulevesitarkastelussa tulee ottaa huomioon hulevesien johtamisreitit ja yleiskaavaratkaisussa on edelleen tarpeen ottaa huomioon riittävät tilavaraukset hulevesien käsittelyyn. Yleiskaavatasolla hulevesiselvitys tulisi laatia siten, että yleiskaavaan on jatkossa mahdollista sisällyttää tarpeelliset hulevesien hallintaa koskevat yleismääräykset.</p> <p>Yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon hulevesiä ja maankuivatusta palvelevat merkittävimmät valuntareitit ja näiden kunnossapitomahdollisuudet. Ojien varsille on tarpeen varata riittävät aluevaraukset siten, että niiden kunnossapitoa voidaan tarvittaessa tehdä aiheuttamatta vahinkoa tai haittaa tontinomistajille.</p>	<p>Muutos selostukseen: Alueelle on laadittu hulevesi- ja kunnallistekninen selvitys (päiväys 5.2.2013). Lisätään kuvasta selostukseen. Lisätään laadittu selvitys karttoineen kaavaselostuksen liitteeksi.</p>
<p>ELY – keskus esittää ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun järjestämistä lausuntokierroksen ja vastineiden laatimisen jälkeen ja ilmoittaa valmiutensa yhteistyöhön ELYn toimialan kannalta keskeisten lausunnossa esitettyjen kannanottojen käsittelemiseksi.</p>	<p>Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 30.9.2014 lausuntokierroksen ja vastineiden laatimisen jälkeen.</p>

Lausunto 3. Satakunnan museo 19.2.2014	Vastine
<p>Arkeologia</p> <p>Kaavakartalle on jäänyt yksi virheellinen muinaisjäänösmerkintä: suunnittelualueen luoteisosassa sm-kohteen 233 koillispuolella on numeroimaton kohdemarkinta sm. Tällä kohdalla ei muinaisjäänösrekisterin tai inventoinnin tietojen mukaan sijaitse kiinteää muinaisjäänöstä. Merkintä tuleekin poistaa.</p>	<p>Muutos kartalle: Numeroimaton kohdemarkinta poistetaan kaavakartalta.</p>

Suojelumerkinnät ja -määräykset

Satakunnan Museo on kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa todennut alueen kulttuuriympäristön arvot, eikä enää tässä lausunnossa toista niitä. Rakennussuojelun kohdemerkinnät olivat luonnosvaiheessa vielä varsin puutteelliset. Merkintöjä ja määräyksiä on kaavatyön aikana kehitetty yhteistyössä Satakunnan Museon kanssa, eikä museolla ole niistä enää huomautettavaa. Noormarkku – Toukari osayleiskaavan rakennusinventointi tehtiin vuosina 2010-11 varsin kattavana. Selvityksessä oli vahva paino nuoremmalla rakennusperinnöllä ja etenkin jälleenrakennuskaudella, koska sitä pidettiin entisen Noormarkun kunnan ominaispiirteenä. Tuon kauden kohteita oli inventoinnissa mukana runsaasti. Osayleiskaavan luonnosvaiheen jälkeen varsinaisesta suojelumerkinnästä luovuttiinkin tämän ryhmän kohdalla ja tuon aikakauden tyyppirakennuksille, rintamamiestaloille luotiin oma, lähinnä informatiivinen ja pihapiirin ominaispiirteiden vaalimiseen tähtäävä kohdemerkintä, jonka myös museo on hyväksynyt.

Suojelukohteiden valinnasta on keskusteltu monessa yhteydessä etenkin A. Ahlström Oy:n edustajien kanssa. Käydyistä keskusteluista poiketen on mainitun informatiivisen merkinnän piiriin siirretty neljä vanhempaa ja suojeltavaksi esitettyä kiinteistöä, joista kaksi on A-luokan kohteita (404. A. Ahlström Osakeyhtiön levysuuli ja 626. Viertola) ja kaksi B-luokan kohteita (432. Evala, 535. Mäntylä). Näiden lisäksi yksi A-luokan kohde on jätetty kokonaan vaille suojelumerkintää (609. Uusitalo I). Nämä kaikki viisi kohdetta tulee osoittaa suojelukohteina.

Noormarkun kirkko on suojeltu kirkkolain nojalla vuonna 2003 (<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content23D07C>). Museoviraston ohjeistuksen mukaisesti tulee kirkko sen vuoksi osoittaa omalla merkinnällään sr-k. Sovelias määräys on esim. *Kirkkolain nojalla suojeltu kohde. Kohdetta koskevasta toimenpiteistä tulee pyytää Museoviraston lausunto.* Kohde käsittää kirkon ohella myös sitä vanhemman kellotapulin. Tämän lisäksi Satakunnan Museo katsoo, että kirkkopihaa koskevaan PY -merkintään (Julkisten palvelujen ja hallinnon alue) tulee liittää alueen säilyttämiseen tähtäävä /S-merkintä ja merkintävalikoimaan siihen liittyvä määräys. Noormarkun kirkon ympäristön osalta on tapahtunut myös merkintätekninen virhe. Rakennusinventoinnissa kirkon kokonaisuuteen liitetty, hautausmaalla sijaitseva entinen ruumis/avaushuone on eri aluevarauksen (EH) piirissä, eikä siihen siten kohdistu lainkaan suojelukohdemerkintää. Tästä johtuen 1800-luvun lopulla rakennettu ruumis/avaushuone tulisi osoittaa omalla suojelumerkinnällään.

Kohdemerkintöjen lisäksi osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu arvokkaat kulttuuriympäristökokonaisuudet kahdella erillaisella rajauksella sekä niihin liittyvillä määräyksillä. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja maisemat **ma**-rajauksella sekä Paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt **ka**-rajauksella. Näistä Satakunnan Museo pitää paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevaa **ka**-määräystä hyvänä ja riittävänä. Sen sijaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävistä kulttuuriympäristöistä koskeva **ma**-määräys on tarpeettoman niukka ja ylimalkainen. Satakunnan Museo esittää sovellettavaksi kyseisen merkinnän yhteydessä

Muutos kaavakartalle.

Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksen esitystapa havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittää paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostatuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun. Mainitut viisi kohdetta sisältyvät arvoalueeseen, minkä toivotaan takaavan niiden säilymisen. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Muutokset kartalle ja määräyksiin:

Kirkolle muutetaan kaavakartalla merkintä sr-k: "Kirkkolain nojalla suojeltu kohde. Kohdetta koskevasta toimenpiteistä tulee pyytää Museoviraston lausunto."

Kirkkopihaa koskevaksi merkinnäksi muutetaan PY/s.

1800-luvun lopulla rakennetulle ruumis/avaushuoneelle osoitetaan kaavakartalla suojelumerkintä.

Muutos määräyksiin:

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskeva ma-määräys muutetaan kaavassa muotoon: "Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Eri-

<p>samassa kaavojen yhteishankinnassa mukana olleen Nakkilan taajamaosayleiskaavan yksityiskohtaisempaa ma-määräystä: <i>Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.</i></p>	<p>tyistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.”</p>
<p>Aluevaraukset</p> <p>Satakunnan Museo otti osayleiskaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa kantaa myös varsin moniin aluevarauksiin. Museon toivomista muutoksista ei kuitenkaan kovinkaan montaa ole tehty. Erityisesti museo on huolissaan valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin (Söörmarkun kylä ja Noormarkun ruukin ja Ahlström-yhtiön rakennukset) osoitetusta uusista aluevarauksista ja alueiden ominaispiirteiden säilymisestä. Söörmarkun kylän ydinalue ryhmittyy Söörmarkuntien varrelle. Museo vieroksuu tien varren laajoja AP- ja AP-1 -varauksia, joihin ei liity alueiden säilyttämiseen tähtäviä /S-merkintöjä. Alueet ovat tällä hetkellä suurimmaksi osaksi asemakaavoittamattomia. Kaavaselostuksen sivulla 25 todetaan, että alueille on tavoitteena asemakaavan laadinta. Yksi laajimmista kaavoitettavista uusista asuinalueista sijoittuu kaavaselostuksen mukaan juuri Söörmarkun alueelle. Asemakaavoitusta varten ei osayleiskaavassa ole kuitenkaan annettu mitään tarkempaa ohjausta. Satakunnan Museo katsoo, että Söörmarkuntien varrella tavoitteena tulee olla lähinnä nykytilanteen säilyttäminen ja aluevaraukset tulee varustaa sen mukaisesti /S-merkinnällä. AP-merkintää (Pientalovaltainen asuin-alue) soveliaampana merkintätyyppinä museo pitää edelleenkin jo luonnosvaiheessa esittämänsä merkintää AT (Kyläalue). Noormarkun keskustan suuntaan vievän Vanhan Söörmarkuntien varrella museo sen sijaan pitää uutta asutusta mahdollisena.</p> <p>Edelleen juuri Söörmarkun kylän osalta näyttäisi myös merkintöjen käytössä olevan horjuvuutta. Kylän luoteisosassa, lähellä valtatieä 8 on osoitettu AP-alue rajauksella Uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet. Alue näyttäisi pohjakartan mukaan kuitenkin olevan jotakuinkin kokonaan rakennettu, vaikkakaan ei kaavoitettu. Alueen merkintä on syytä tarkistaa. Uutta rakentamista tuolle muuten avoimelle peltoalueelle valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä ei tule osoittaa.</p> <p>Valtatien 23 (Parkanontie) risteuksen ympäristössä Söörmarkussa on uusien teollisuusalueiden varauksia (T) luonnosvaiheen jälkeen jossain määrin supistettu. Satakunnan Museo ei kuitenkaan pidä tapahtunutta muutosta riittävänä, vaan pitää jo luonnosvaiheessa esittämiensä kommenttien mukaisesti uutta teollisuutta (T), palvelualueita (P) sekä niihin liittyvää uutta tietyhteyttä soveltumattomina kyseiselle alueelle. Uudet alueet sijoittuisivat aivan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön reunalle, osittain avoimeen maisemaan. Uusi tietyhteys tulisi houkuttelemaan alueelle edelleen uutta</p>	<p>Valtakunnallisesti arvokkaalla Söörmarkun kylän alueella rakentaminen ei tule olemaan yhtä voimakasta kuin muilla uusilla ja kehitettävillä asuinalueilla, mitä pidetään alueen asemakaavoituksen lähtökohdana. Valtakunnallisesti arvokkaan alueen raja- ja maankunnallisesti arvokas historiallinen tielinjaus sekä kulttuuriympäristön arvokohteet on esitetty kaavakartalla, ja ne ohjaavat alueen tarkempaa suunnittelua. Alue on maakuntakaavassa taajamatoimintojen aluetta.</p> <p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksen esitystapa havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittää paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun.</p> <p>Kaavaehdotuksessa ollut ma-alueita koskeva määräys oli: ”Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.”</p> <p>Muutos määräyksiin: Arvoalueen määräykseen lisätään lausunnonantajien esityksestä: ”Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin.”</p> <p>Muutos selostukseen: Lisätään ohjeistusta Söörmarkun asemakaavoitusta varten.</p> <p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan Söörmarkun kylän luoteisosan</p>

<p>maankäyttöä. Museo katsoo, että sen sijaan uutta asumista (AP) voidaan hyvin osoittaa Lehtolantien varren peitteisille jaksoille.</p> <p>A. Ahlströmin aluetta varten kaavaan on luotu kokonaan omat varsin pienipiirteiset merkintänsä. Jo kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa Satakunnan Museo puuttui muutamiin valtakunnallisesti merkittävälle Noormarkun ruukinalueelle sijoittuviin uusiin toimintoihin. Näistä kaikkein sopimattomimpana museo piti asumisen ja luovien toimintojen (a) varausta Noormarkun Kerhon koillisen puoleisella avoimella ja maisemallisesti erittäin merkittävällä pellolla. Varaus on säilynyt luonosvaiheen jälkeen ennallaan. Satakunnan Museo katsoo, että kyseinen peltoalue tulee säilyttää kokonaisuudessaan voimassa olevan Noormarkun keskustan osayleiskaavan mukaisesti edelleen viljelykäytössä ja rakentamattomana merkinnällä MA Maisemallisesti arvokas peltoalue. Eli a-varaus tulee poistaa.</p> <p>Satakunnan Museo suhtautuu edelleenkin varauksellisesti myös ruukin työväenasuntojen yhteyteen, Olininmäelle sijoittuvaan uuteen asumisen ja luovien toimintojen varaukseen (a/s), mistä museo huomautti jo luonnoksesta antamassaan lausunnossa. Sen sijaan museo pitää mahdollisena uusien toimintojen kehittämistä ruukinalueen itäreunalle ja valtakunnallisesti merkittävän alueen pohjoispuolelle.</p> <p>Maisemallisesti arka paikka on myös niin ikään valtakunnallisesti merkittävälle alueella sijaitseva Isokoivukujan ja Finpyyntien välinen kulmaus, jonne kaavassa on sijoitettu pk-varaus. Finpyyntieltä avautuu pitkä näkymä joen varren pellolle. pk-alue tulisi rakentuessaan todennäköisesti sulkemaan näkymän sekä Finpyyntieltä että vastaavasti joenrannasta tielle. Satakunnan Museo ei ehdottomasti vastusta tätä varausta, mutta toteaa paikan vaativuuden asemakaavoituksessa. Siksi varaus tulee vähintäänkin liittää alueen arvojen säilyttämiseen velvoittava /s-merkintä. /s-merkintä tulisi liittää myös Makkarakosken sillan läheisyyteen ajatellun uuden sillan molemmin puolin sijoitettuihin pk-varauksiin, jotka myös sijoittuvat RKY-alueelle. Myös Ahlströmin alueen oman /s -määräyksen sisältöä on syytä kehittää ja lisätä ohjeistusta esim. tulevalle asemakaavoitukselle. Nykyisellään määräys on tarpeettoman niukka. Myös /s-määräykselle olisi löydettävissä mallia saman osayleiskaavahankinnan muista kunnista, kuten Luvialta ja Nakkilasta (/s ja /sy-merkinnät).</p>	<p>AP-alue kaavakartalla umpiväriksi alueeksi, koska vaikka sitä ei ole asemakaavoitettu, se on lähes kokonaan rakennettu.</p> <p>Umpivärillä on kaavakartalla pyritty osoittamaan asemakaavoitettuja alueita, joilla ei ole suuria muutostarpeita. Valkoisella aluevarausmerkinnällä on pyritty osoittamaan uudet ja asemakaavoitettaviksi tarkoitettut alueet.</p> <p>Keskustellaan a-varauksen poistamisesta ja korvaamisesta MA-merkinnällä. Museo tulee todennäköisesti harkitsemaan valituksen tekemistä, mikäli a-varausta ei poisteta.</p> <p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksen esitystapa havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittää paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun.</p> <p>Kaavaehdotuksessa ollut ma-alueita koskeva määräys oli: "Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Aluetta koskevasta suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto."</p> <p>Muutos määräyksiin: Arvoalueen määräykseen lisätään lausunnonantajien esityksestä: "Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Eriytyistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin."</p>
<p>Kaavaselostus Kaavaselostuksen osalta Satakunnan Museo huomauttaa, että rakennetun kulttuuriympäristön arvot on todettu asianmukaisesti sivulla 29 kappaleessa 5.9 Rakennettu kulttuuriympäristö. Sen sijaan kappaleessa 3.12 Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset sekä kappaleessa 3.2 Seutukaava ja maakuntakaava on pientä epämääräisyyttä sekä nimissä että käytetyissä termeissä. Tekstit tulee tarkistaa ja täydentää.</p>	<p>Muutos selostukseen: Kappaleiden 3.12 ja 3.2 termistö tarkistetaan ja täydennetään.</p>

Lausunto 4. Liikennevirasto 24.3.2014	Vastine
<p>Osayleiskaava-alueen läpi kulkee Ruosniemi – Niinisalo – rataosa, jolta on liikenne lakkautettu. Kaavaehdotuksessa Noormarkun vanhan asema-alueen etelä- ja pohjoispuolelle on osoitettu uusi ohjeellinen liikennepaikka. Kaa-vaselostuksen mukaan merkintöjen tarkoituksena on mahdollistaa aseman joustava sijoittuminen alueelle, mikäli henkilöliikenne radalla tulevaisuudessa alkaa. Kaavan tavoitevuoden 2025 huomioon ottaen Liikennevirasto ei näe tarvetta osoittaa ohjeellisia liikennepaikkoja ja varautua henkilöliikenteeseen.</p>	<p>Kaavan tavoitevuosi on 2025. Vuoteen 2025 mennessä osoitettavien toimenpiteiden ohella kaavassa on huolehdittava, että edellytykset myös pitemmän tähtäimen suunnitelmille säilytetään.</p> <p>Muutos määräykseen: Kaavamääräys voidaan muuttaa muodosta <i>Ohjeellinen liikennepaikka</i> muotoon <i>ohjeellinen varaus liikennepaikalle</i>, jolloin liikenneviraston kommentti tavoitevuoteen liittyen on otettu huomioon.</p>
Lausunto 5. Satakunnan pelastuslaitos 27.1.2014	Vastine
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
Lausunto 6. Porin Energia Sähköverkot Oy 4.10.2013	Vastine
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
Lausunto 7. Fortum Sähkösiirto Oy 28.10.2013	Vastine
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
Lausunto 8. Porin vesi 1.11.2013 (saap.)	Vastine
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
Lausunto 9. Ulvilan kaupunki 4.11.2013	Vastine
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
Lausunto 10. Ympäristölautakunta 19.11.2013 (saap.)	Vastine
<p>1. Noormarkun Rauhalammintien varteen osoitettu T/A eli pienteollisuus ja asuinalue – merkintä, joka sallii alueelle ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman pienteollisuuden, on hankala Sudensuolen asuinalueen läheisyyden vuoksi. Kertyneiden kokemusten perusteella asumisen ja pienteollisuuden yhdistämisestä seuraa valituksia ja toiminnan valvonta on vaikeaa.</p>	<p>Toimintojen jakautumiselle määritellään ehdot asemakaavoituksen yhteydessä.</p>
<p>2. Ahlströmin alueella lähellä Noormarkunjoen rantaa sijaitsevan ampumaradan ympäristöluvan voimassaolo on päättynyt 30.9.2013. Kaavamääräyksiin on sisällytetty yleismääräys maaperän pilaantuneisuuden ja mahdollisen puhdistustarpeen selvittämisestä</p>	<p>Muutos kaavaliitteeseen 7: Entisen ampumaradan merkintä muutetaan osayleiskaavan liitteeseen 7 toimivasta kohteesta alueeksi, joka on arvioitava ja tarvittaessa puhdistettava.</p>

<p>muun muassa tässä kohteessa asemakaavoituksen tai muun tarkemman suunnittelun yhteydessä, tai jos alueen käyttötarkoitus muuttuu oleellisesti nykyisestä. Osayleiskaavan liitteeseen 7 tämän kohteen merkintä tulee muuttaa toimivasta kohteesta alueeksi, joka on arvioitava ja tarvittaessa puhdistettava. Ampumarata-alue on merkitty osayleiskaavassa ruukin alueen matkailuliiketoimintaa ja sitä tukevia tiloja varten ja alueelle on sallittu hevostallien ja maneesi- en rakentaminen. Vastakkainen jokiranta on osoitettu virkistysalueeksi ja pientalovaltaiseksi asuunalueeksi. Ympäristölautakunta pitää hyvänä, että lähellä asutusta sijaitsevalle ampumarata-alueelle on osoitettu uusi käyttötarkoitus.</p>	
--	--

Lausunto 11. Vapaa-aikalautakunta	Vastine
Ei huomautettavaa.	-

Lausunto 12. Kulttuurilautakunta	Vastine
Ei huomautettavaa.	-

Lausunto 13. Porin seudun joukkoliikennelautakunta 30.10.2013	Vastine
<p>Porin kaupungin katu- ja puistosuunnittelu sekä Porin seudun joukkoliikennelautakunta pitävät tärkeänä, että seuraavissa suunnitteluvaiheissa, kuten asemakaavan valmistelussa, huomioidaan erityisesti joukkoliikenteen toimintaedellytykset sekä jalankulun ja pyöräilyn ym. liikenteen turvallisuus ja kevyen liikenteen reittien jatkuvuus tärkeimmillä yhteysväleillä. Käytännössä tämä tarkoittaa seuraavaa:</p>	
<p>1. kevyen liikenteen alikulkutunnelien edellyttämiä tilavarauksia valtateiden 8 ja 23 varteen erityisesti bus- sipyssäkkien yhteyteen sekä kevyen liikenteen pää- verkon saavuttamiseksi (esimerkiksi kevyen liikenteen alikulku Palstakalliolta vt 23 pysäkille)</p>	<p>Kaavassa osoitettujen eritasoliittymien yhteyteen toteutetaan myös kevyen liikenteen alikulut risteävän väylän rinnalle. Muiden pääteiden liittymien osalta on noudatettu Porin kaupungin periaatetta, että yleiskaavoissa ei asemakaavoitettaviksi tarkoitetuilla alueilla tai niiden läheisyydessä merkitä seututien/pääkadun ja yhdystien/kokoojakadun rinnalle erikseen kevyen liikenteen väylää. Samoin ei näiden teiden liittymässä päätiehen merkitä erikseen kevyen liikenteen alikulkua, vaan tämän toteuttamista pidetään luonnollisena kevyen liikenteen turvallisuuden takaamiseksi.</p>
<p>2. kevyen liikenteen väylävarauksia Vanhalle Söörmarkuntielle ja Palstakalliontielle</p>	<p>Porin kaupungilla on yleiskaavoissa periaatteenä, että asemakaavoitettaviksi tarkoitetuilla alueilla tai niiden läheisyydessä ei erikseen merkitä seututien/pääkadun ja yhdystien/kokoojakadun rinnalle kevyen liikenteen väylää. On luonnollista, että näiden rinnalle toteute-</p>

	taan joka tapauksessa kevyen liikenteen väylä.
3. tilavarauksia suojateiden turvallisuuden takaamiseksi ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen vilkkaimmissa risteyskohdissa (esimerkiksi koulureiteillä vähintään saarekkeelliset ja korotetut suojatiet)	Tilavaraukset määritellään yksityiskohtaisemmin asemakaavoituksessa ja kadunsuunnittelussa.
4. varautumista bussiliikenteeseen (=koululaiskuljetuksiin) Vanhalla Söörmarkuntiellä, tarkoittaen mm. tilavarauksia bussipysäkkiympäristöissä (pysäkkilevikkeet, pyöräpysäköinti, kevyen liikenteen yhteydet)	Tilavaraukset määritellään yksityiskohtaisemmin asemakaavoituksessa ja kadunsuunnittelussa.
5. riittäviä tilavarauksia turvallisten liittymäratkaisujen takaamiseksi vilkasliikenteisten väylien risteyskohdissa.	Pääteiden osalta kaavassa on jätetty riittävät tilavaraukset liittymille EV- ja LT-alueina. Tilavaraukset määritellään yksityiskohtaisemmin asemakaavoituksessa ja kadunsuunnittelussa. Lausunnossa esitetyt näkökohdat tulevat huomiotaviksi tarkemmissa suunnitteluvaiheissa.

Lausunto 14. Noormarkku-toimikunta 11.11.2013 (saap.)	Vastine
Ei huomautettavaa.	-

Lausunto 15. Noormarkun Yrittäjät ry 4.11.2013	Vastine
Alueellamme on muutama vaikea kohta, joka koskee kevyen liikenteen väyliä ja jotka jo tässä vaiheessa pitää ottaa tarkastelun alle ja varsinaisessa asemakaavoituksessa ratkaista ongelmakohdat.	<p>Porin kaupungilla on yleiskaavoissa periaatteenä, että asemakaavoitettaviksi tarkoitetuilla alueilla tai niiden läheisyydessä ei erikseen merkitä seututien/pääkadun ja yhdystien / kokoojakadun rinnalle kevyen liikenteen väylää. On luonnollista, että näiden rinnalle toteutetaan joka tapauksessa kevyen liikenteen väylä.</p> <p>Ongelmakohtien tarkempi ratkaisu kuuluu asemakaavoitukseen ja katusuunnitteluun, sillä tällöin pystytään yleiskaavaa yksityiskohtaisemmin määrittelemään mm. tarvittavat tekniset ratkaisut ja niiden tilantarve.</p>

Lausunto 16. Noormarkun Omakotiyhdistys ry 1.11.2013	Vastine
Ei huomautettavaa.	-

Lausunto 17. Söörmarkku-Seura, Söörmarkun Nuorisoseura ja Söörmarkun koulun vanhempainyhdistys 29.10.2013	Vastine
1. Valtioneuvoston päätöksellä on vuonna 2009 vahvistettu Söörmarkkuun rakennettavat kevyenliikenteen väylät. Väylä on suunniteltu Lehtolantieltä koulun risteykseen asti, samoin vt. 23:n reunalla kulkevasta	Osayleiskaava mahdollistaa mainitut kevyen liikenteen väylät valtatie 23 varrelle sekä Lehtolantieltä (tarkistetaan tien nimi) koulun risteykseen.

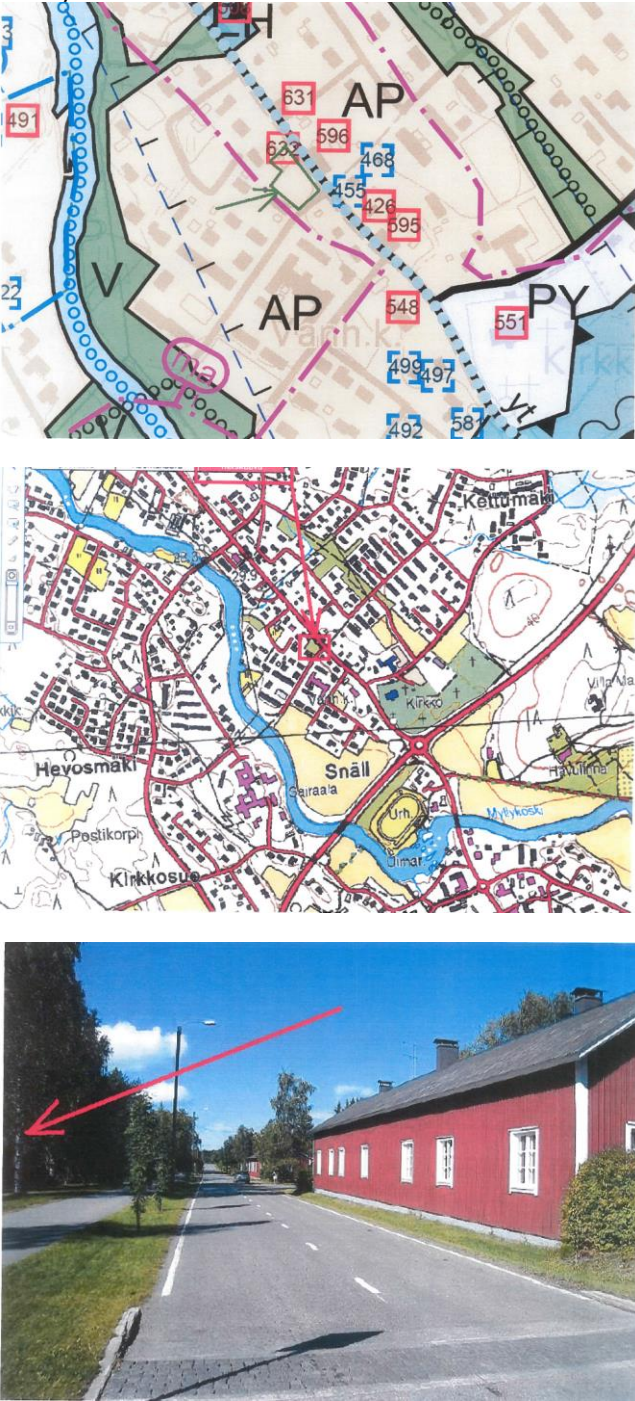
<p>väylästä on valmis suunnitelma. Molemmat edellä mainitut suunnitelmat ovat edenneet Liikenneviraston käsiteltäviksi. Söörmarkuntien kevyenliikenteenväylä koululta niin kutsutulle Kuurin torille (Vanha Söörmarkuntien ja Söörmarkuntien risteys) on edelleen lopullisia suunnitelmia vaille. Esitämme Söörmarkuntien kevyenliikenteenväylän mukailevan Söörmarkuntietä Myyryntielle asti ja Myyryntietä mukaillen Söörmarkun joen yli. Tämän jälkeen kevyenliikenteenväylä jatkuisi pellon poikki yhdistyen koululla olevaan kevyenliikenteenväylään. Koska Palstakallion asuinalueelta tulee olla turvallinen yhteys em. väylälle, tulisi Örmänkujan jo Söörmarkuntien risteykseen rakentaa hidasteet.</p>	<p>Söörmarkun kylän kohdalle esitetty kevyen liikenteen yhteystarve ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia tai tyyppiä. Yhteystarpeen osalta oleellisinta on, mitkä kohteet se liittyy toisiinsa eli tässä tapauksessa Vanhan Söörmarkuntien Söörmarkun koulun kautta valtatielle 23 osoitettuun uuteen eritasoliittymään. Merkintätapa mahdollistaa myös esitetyn kaltaisen toteuttamistavan. Yhteyden tarkempi sijainti määritetään jatkosuunnittelussa, jolloin on myös syytä arvioida esitetyn kaltaista yhteyttä yhtenä toteuttamisvaihtoehtona.</p> <p>Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, jossa ei oteta kantaa liikenteen yksityiskohtaisiin ratkaisuihin, kuten hidasteisiin. Asiaa on kuitenkin syytä arvioida tarkemmissa suunnitteluvaiheissa.</p>
<p>2. Noormarkun-Toukarin osayleiskaavaan liittyen esitämme raskaan ajoneuvoliikenteen läpikulun kieltävää merkintää Palstakallion asuinalueen läpi Vanha Söörmarkuntien kautta vt. 8:lle sekä valtatie 8:lta Söörmarkun kylän läpi Palstakallion teollisuusalueelle ja valtatie 23:lle. Raskaalle liikenteelle ehdotamme oikeutta ajaa tonteille.</p>	<p>Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, jossa ei oteta kantaa liikenteen yksityiskohtaisiin ratkaisuihin, kuten raskaan liikenteen läpikulun rajoituksiin. Asiaa on kuitenkin syytä arvioida tarkemmissa suunnitteluvaiheissa.</p>
<p>3. Vanha Söörmarkuntien kevyenliikenteen kulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi toivomme merkittäviä parannuksia. Tällaisia ovat esimerkiksi läpikulkuliikenteen rajoittaminen, valaistus ja kevyenliikenteenväylä nk. Kuurin torilta (Söörmarkuntien ja Vanha Söörmarkuntien risteys) Forssintielle. Nämä asiat tulisi huomioida myös osayleiskaavassa.</p>	<p>Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, jossa ei oteta kantaa liikenteen yksityiskohtaisiin ratkaisuihin, kuten läpikulkuliikenteen rajoituksiin tai valaistukseen. Esitettyjä näkökohtia on kuitenkin syytä arvioida tarkemmissa suunnitteluvaiheissa.</p> <p>Porin kaupungilla on yleiskaavoissa periaatteena, että asemakaavoitettaviksi tarkoitetuilla alueilla tai niiden läheisyydessä ei erikseen merkitä seututien / pääkadun ja yhdystien / kokoojakadun rinnalle kevyen liikenteen väylää. On luonnollista, että näiden rinnalle toteutetaan joka tapauksessa kevyen liikenteen väylä.</p>
<p>4. Söörmarkun alueelle suunnitellut teollisuusalueet tulisi sijoittaa riittävän välimatkan päähän asuinalueista. Toisin sanoen osayleiskaavaan merkittyjä suojaavia viheralueita tulisi laajentaa viihtyvyyden ja turvallisuuden vuoksi.</p>	<p>Suunnitelmat tarkentuvat asemakaavoituksessa.</p>
<p>5. Söörmarkku-Seura, Söörmarkun Nuorisoseura sekä Söörmarkun koulun vanhempainyhdistys toivovat alueen maltillista uudisrakentamista, vanhaa maisemaa kunnioittaen ja kylämäistä idylliä varjellen.</p>	<p>Söörmarkun kylän arvottaminen valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi ohjaa rakentamistapaa maltillisuuteen, vanhan maiseman kunnioittamiseen ja kylämäiseen idylliin. Tarkemmat määrittelyt rakentamistavalle tullaan antamaan asemakaavoissa ja rakennusta-paohjeissa.</p> <p>Muutos selostukseen: Lisätään selostukseen tavoitteenasettelua</p>

	<p>Söörmarkun asemakaavoitusta varten.</p> <p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksen esitystapa havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittää paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun.</p> <p>Kaavaehdotuksessa ollut ma-aluetta koskeva määräys oli: "Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto."</p> <p>Muutos määräyksiin: Arvoalueen määräykseen lisätään lausunnonantajien esityksestä: "Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Eri-tyistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin."</p>
--	--

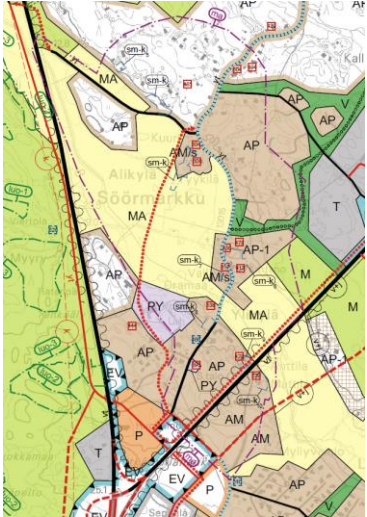
Muistutukset 1-9

Muistutus 1. Markku ja Miia Honkanen 19.11.2013	Vastine
<p>Omistamallamme kiinteistöllä 609-464-1-115 Pajunen, on yksi rakennus asetettu suojeltavaksi. Rakennuksessa ei ole asuttu vuosikymmeniin, siksi sitä ei ole pidetty kunnossa, joten se on huonokuntoinen ja haluamme kyseessä olevan talon pois suojelusta.</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Poistetaan suojelumerkintä / kohde 560 (Pajunen), omistajat Miia ja Markku Honkanen, 464-1-115. Kohteen korjaaminen ja säilyttäminen osana kulttuuriympäristöä on kuitenkin suositeltavaa.</p>

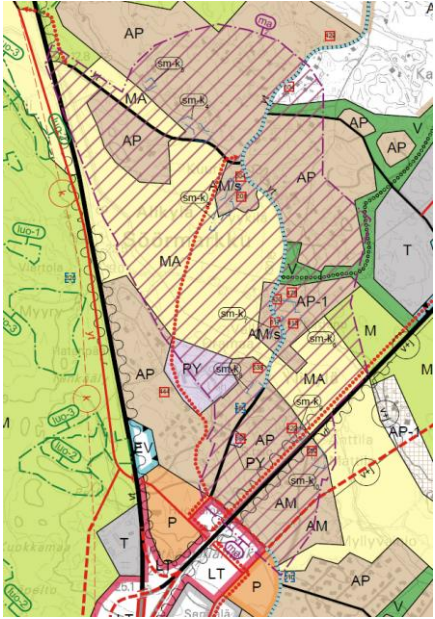
Muistutus 2. Paula Laaksonen 1.11.2013	Vastine
<p>Noormarkun maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön kuuluvan ns. Ratikylän keskellä on Porin kaupungin omistama tontti (609-464-1-1460, Lepolankulma, 1513m²), joka on puistoalue jonka toisessa päässä on kaksi historiallisesti arvokasta aitta rakennusta. Tämä tontti on uudessa osayleiskaavaehdotuksessa merkitty tavallisten asuinrakennusten tontiksi, vaikka se nykyään voimassa olevassa yleiskaavassa on piirretty vihreällä puistoalueeksi. Pyydän korjaamaan uutta yleiskaavaa siten, että tämä tontti merkitään taas puistoalueeksi, jolloin se vastaisi tontin nykyistä tilannetta ja käyttöä ja tukisi historiallisen arvokkaan Ratikylän alueen säilymistä ennallaan. Liitteet: Puistotontti nykyisessä yleiskaavassa, uudessa kaavaehdotuksessa ja puiston viereinen katunäkymä</p>	<p>Puistoa ei poisteta vaan kyseessä on esitystekninen asia. Osayleiskaavan laajalla alueella (80 km²) ja sen suuressa mittakaavassa 1:10 000 ei voida esittää kaikkia asemakaavataso yksityiskohtia vaan pyritään linjaamaan suuret kokonaisuudet. AP-aluevaraukset osoittavat alueen pääkäyttötarkoituksen ja pitävät sisällään pienet lähivirkistys- ja puistoalueet.</p> <p>Yleiskaavassa osoitetut aluevaraukset ovat yleispiirteisiä, mikä tarkoittaa, että asemakaavoituksen yhteydessä alueet suunnitellaan tarkemmin siten, että sinne osoitetaan kulloinkin tarvittavia liikenteen, pysäköinnin, huollon, virkistykseen, rakentamiskortteleiden ja arvokoh-</p>

Muistutus 2. Paula Laaksonen 1.11.2013	Vastine
<p>Ratikylästä.</p> 	<p>teiden alueita, yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun sekä selvitysten pohjalta. Usein yleiskaavaan merkitylle pääkäyttötarkoituksen mukaisille rakentamisalueille jää asemakaavassa noin puolet yleiskaavassa osoitetun aluevarauksen pinta-alasta.</p> <p>Asemakaavoitetuilla alueilla, kuten tässä, nyt laadittava oikeusvaikutteinen osayleiskaava toimii ohjeena asemakaavoja mahdollisesti tulevaisuudessa päivitettäessä. Voimassa oleva asemakaava on voimakkaampi kuin yleiskaava eli sitä noudatetaan kunnes mahdollisesti uusi asemakaavamuutos saa lainvoiman. Asemakaavojen uudistamiseen sisältyy normaali maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osallistumisprosessi jossa osalliset saavat antaa kantansa.</p>
Muistutus 3. Hanna Lehtovirta 30.10.2013	Vastine
<p>Noormarkku-Toukari osayleiskaavaehdotuksessa olevan Porkan tilan kohdalla on EV-merkintä. Ehdotan, että se muutetaan MA-alueeksi.</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Varataan maakuntakaavan osoittama liikennealueen vaatima alue EV-alueeksi ja osoitetaan muistuttajan esittämä alue muilta osin MA-</p>

Muistutus 3. Hanna Lehtovirta 30.10.2013	Vastine
	<p>alueeksi. Alue lukeutuu kulttuuriympäristön arvoalueeseen, mikä tukee alueen säilyttämistä viljelykäytössä.</p> <p>Ko. kiinteistö 609-464-1-1538 sijaitsee Noormarkun keskustan kiertoliittymän lähellä valtatiehen 23 rajoittuen. Asemakaavassa kiinteistö on osin LT-aluetta ja osin P-aluetta.</p>
Muistutus 4. Sirpa Jokinen 28.10.2013	Vastine
<p>Kiinteistö Kivimäki (Söörmarkku) 609-466-5-14 Vastustan omistamani kiinteistön suojelua. Perusteluna on se, että tontille tullaan rakentamaan omakotitalo, koska nykyinen rakennus ei täytä tämänhetkisiä laatuvaatimuksia. Näin ollen vanha rakennus pitää purkaa, sillä paras paikka uudelle talolle on juuri tässä.</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Poistetaan suojelumerkintä / Kohde 485 (Kivimäki), omistajat Jarmo ja Sirpa Jokinen, 466-5-14. Kohteen korjaaminen ja säilyttäminen osana kulttuuriympäristöä on kuitenkin suositeltavaa.</p>
Muistutus 5. Sirpa Kangas-Dahl ja Maija-Leena Koskela 25.10.2013	Vastine
<p>Omistamme kaavaehdotusalueella Noormarkun kylässä tilat Rytö Rno 458—0007-0041 ja Lisä Rytö Rno 458—0001-0055.</p> <p>Muistutuksen tarkoitus Haemme muutosta Porin kaupunkisuunnittelussa esillä olevaan Noormarkku-Toukari osayleiskaavaehdotukseen ja ehdotuksen merkintöihin erityisistä luontoarvoista, jotka tehtyjen selvitysten mukaan koskisivat omistamiamme tiloja Rytö ja Lisä-Rytö.</p> <p>Muistutuksen sisältö Muistutus koskee kaavaehdotuksen merkintöjä luo ja luo-1. Kaavaehdotuksessa Rytö ja Lisä-Rytö on merkitty kaavamerkinnällä T teollisuusalueeksi ja lisäksi omistamamme maa-alue on saanut suunnittelun eri vaiheissa merkinnät luo ja luo-1 eli LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE. Todellisuudessa kaavamerkinnällä luo ja luo-1 merkitty alue on pääsääntöisesti vanhaa pusikoitunutta peltoa, jolla emme näe olevan mitään luonnon monimuotoisuuden mukaisia arvoja. Todettakoon, että esillä olevan kaavaehdotuksen laadinnan yhtenä perusperiaatteena on ollut laajentaa jo olemassa olevien alueiden rakentamista ja palvelurakenteiden kehittämistä ottamalla käyttöön mm. suunniteltuja reservialueita. Hyötykäytön näkökulmasta arvioituna tilamme merkitseminen luo- tai luo-1 alueeksi toimivan T-kaavamerkintäalueen vieressä ja keskellä ei tue alueen kokonaiskehittämistä eikä omistamamme tilan hyötykäyttöä. Tästä syystä vaadimme, että merkintä luo tai luo-1 poistetaan kaavaehdotuksesta omistamamme tiloilta Rytö ja Lisä-Rytö.</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Poistetaan luo-merkintä. Laajan mutta ainoastaan paikallista arvoa sisältävän kohdemerkinnän poistaminen on alueen käytettävyyden kannalta perusteltua. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksessa.</p> <p>Kaavakartalle merkityt luo-alueet ovat paikallisesti arvokkaita luontokohteita tai -alueita. Kaavassa osoitetut teollisuuden tai muiden toimintojen uudet aluevaraukset ovat yleispiirteisiä, mikä tarkoittaa, että asemakaavoituksen yhteydessä ko. alue suunnitellaan tarkemmin siten, että sinne osoitetaan liikenteen, pysäköinnin, huollon, virkistyksen, rakentamiskorttelien ja arvokohteiden alueita, yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun sekä selvitysten pohjalta. Usein yleiskaavaan merkitylle pääkäyttötarkoituksen mukaisille rakentamisalueille jää asemakaavassa noin puolet yleiskaavassa osoitetun aluevarauksen pinta-alasta.</p>

Muistutus 6. Kaisu Rytisalo 22.10.2013	Vastine
<p>Toivottavasti suunnitelmissa sekä toteutuksessa otetaan huomioon kevyenliikenteenväylä Hyvelän risteysalueella sekä Toukarin / Lyttylän suuntaan. Olisi erittäin tervetullut; tällä hetkellä vt8:n ylitys Lyttylängentielle mentäessä on melkoisen vaarallinen. Lisäksi nykyisellä Lyttylängitiellä on haastavaa liikkua jalan/pyörällä, koska liikennettä on suhteellisen paljon ja nopeudet kovia.</p>	<p>Hyvelän risteysalue on Noormarkun-Toukarin osayleiskaava-alueen ulkopuolella, joten alueen liikennejärjestelyihin ei osayleiskaavassa voida ottaa kantaa. Kuitenkin valtatie 8 aluevaraus-suunnitelmassa liittymään on esitetty kevyen liikenteen olosuhteiden parannusta jo 1. vaiheessa.</p>
Muistutus 7. Mikko Neva 17.10.2013	Vastine
<p>Vastustan omistamani rakennuksen suojelua, koska rakennus ollut asumattomana lähes kymmenen vuotta ja rakennuksen kunto on todella rapistunut. Muun muassa vesikatto vuotaa. Kaavaehdotuksessa kohde -494. Kotiranta (Söörmarkku) (B) Rekisterinumero 4:70</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Poistetaan suojelumerkintä / kohde 494 (Kotiranta), omistaja Mikko Neva, 466-4-70. Kohteen korjaaminen ja säilyttäminen osana kulttuuriympäristöä on kuitenkin suositeltavaa.</p>
Muistutus 8. Päiväys 4.11.2013, Söörmarkun 21 allekirjoittajaa	Vastine
<p>Me allekirjoittaneet söörmarkkulaiset haluamme lyhyesti kommentoida Noormarkku-Toukari -osayleiskaavaehdotusta. Katsomme, että ehdotuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon sitä, että Söörmarkun kylän keskellä sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY), jonka korkeatasoinen rakennuskanta, lehtevät pihapiirit, vanha Satakunnan maakuntakaavassa historiallisesti tieksi määritelty tielinjaus (Söörmarkuntie) ja jokilaakson pellot muodostaen erinomaisen edustavan talonpoikaisen agraariympäristön. ¹</p> <p>Söörmarkun valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön säilymistä on otettava huomioon ympäristöministeriön 23.12.2009 (YM3/533/2009) päätös koskien valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja rakennettua kulttuuriympäristöä. Se viittaa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n 1 momenttiin joka määrittää valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen oikeudellista asemaa. Mainitun lainkohdan mukaan valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia aluerakenteen ja alueiden käytön kannalta.</p> <p>Lisäksi mainitun ympäristöministeriön päätöksen mukaan on tärkeää, ettei RKY-alueilla tapahdu muutoksia tai rakentamista, joka on olennaisesti ristiriidassa niiden kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Tavoitteena on valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen rakenteen, kyläkuvan sekä alueella jo olevien rakennusten ja ympäristön säilymistä turvaaminen.</p> <p>Huomattakoon myös, että valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan valtioneuvoston päätöksen (30.11.2000 ja sen tarkistuksen</p>	<p>Söörmarkun kylän arvo valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä ohjaa rakentamistapaa maltillisuuteen, vanhan maiseman kunnioittamiseen ja kylämäiseen idylliin. Tarkemmat määrittelyt rakentamistavalle tullaan antamaan asemakaavoissa ja rakennustapa-ohjeissa.</p> <p>Söörmarkun kylän keskellä sijaitseva valtakunnallisesti merkittävä</p>

¹ Ks. Museoviraston kuvaus Söörmarkun kylän RKY:stä. http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1989

Muistutus 8. Päiväys 4.11.2013, Söörmarkun 21 allekirjoittajaa	Vastine
<p>13.11.2008) kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevien erityistavoitteiden mukaan alueiden käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperintöjen arvot säilyvät. Edelleen Satakunnan maakuntakaavan Söörmarkkua koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuus siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.</p> <p>Valtioneuvosto vahvisti 22.12.2009 Museoviraston laatiman tarkistettua inventoinnin valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä, joihin siis myös Söörmarkun kylä kuuluu. Inventointi on osa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja se tulee huomioida alueidenkäytön suunnittelun lähtökohdaksi.</p> <p>Tavoitteena on valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen rakenteen, kyläkuvan sekä alueilla jo olevien rakennusten ja ympäristön säilymistä turvaaminen. Lisäksi tavoitteena on mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten sopeuttaminen kulttuuriympäristön ominaisuuteen ja erityispiirteisiin.</p> <p>Noormarkku-Toukarin osayleiskaavaesityksen valmistelun yhteydessä sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus että Satakunnan museo ovat lausunnoissaan syystä kantaneet huolta Söörmarkun kylän kulttuurimaiseman säilymisestä. Jaamme ELY-keskuksen ja Museon asiantuntijoiden huolen kaavoittamisen ylirajoittamisesta, uusista tiejärjestelyistä ja aluevarauksista (teollisuuden ja palvelun alueet), jotka houkuttelevat ympäristöönsä lisääntyvää maankäyttöä - myös avoimeen kulttuurimaisemaan. Nyt käsitteillä oleva kaavaehdotus on hyvä esimerkki, miten kulttuurimiljöön lähiympäristön kaavoittaminen aiheuttaa tarpeita ja vaatimuksia uudelle maankäytölle, joka vaarantaa kulttuuriarvojen säilymistä.</p> <p>Jopa Noormarkku-Toukarin osayleiskaavaesityksessä kaavan valmistelijat ennakoivat kaavan toteuttamisen "muuttavan alueen nykyisen kylämäisen ja metsäisen yleisilmeen osin taajamamaiseksi". Mm tästä syystä sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus että Satakunnan museo ovat siis jo kaavaesityksen valmisteluvaiheessa lausunnoissaan kantaneet huolta Söörmarkun kylän kulttuurimaiseman säilymisestä.</p> <p>Erityisesti katsomme, että RKY-alueelle ei pitäisi suunnitella tai varata minkäänlaisia uusia tielinjauksia tai muita sinne kulumattomia elementtejä, joita kasvava asutus tulee varmasti vaatimaan.</p> <p>Mainittuihin lainkohtiin, valtioneuvoston ja ympäristöministeriön päätöksiin ja Satakunnan maakuntakaavaan viitaten me allekirjoittaneet söörmarkkulaiset vastustamme jyrkästi karttoihin merkittyjä asuinalueiden laajennuksia, sillä ne lisäävät painetta erilaisiin tiehankkeisiin ja muihin rakenteisiin kasvavan väkiluvun nykystandardien mu-</p>	<p>rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) oli kaavaehdotuksessa (kuva yllä) rajattu pistekatkoviivalla merkinnällä "ma". Historiallinen tielinja on merkitty sinisellä katkoviivalla.</p> <p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan valtakunnallisesti arvokaiden alueiden rajauksen esitystapa yleiskaavaan (kuva yllä) havainnollisemmaksi siten, että esitetään arvoalueet harmaalla ruuturasterilla, jotta merkintä välittää paremmin ympäristön valtakunnallisen arvostuksen ja vaalimisen tavoitteet tarkempaan suunnitteluun.</p> <p>Muutetaan Söörmarkun kylän luoteisosan AP-alue kaavakartalla umpivärisiksi alueeksi, koska vaikka sitä ei ole asemakaavoitettu, se on lähes kokonaan rakennettu.</p> <p>Umpivärisillä on kaavakartalla pyritty osoittamaan asemakaavoitettuja alueita, joilla ei ole suuria muutostarpeita. Valkoisella aluevarausmerkinnällä on pyritty osoittamaan uudet ja asemakaavoitettaviksi tarkoitetut alueet.</p> <p>Muutos määräyksiin: Kaavaehdotuksessa ollut ma- aluetta koskeva määräys oli: "Alueen suunnittelussa, rakentamisessa</p>

Muistutus 8. Päiväys 4.11.2013, Söörmarkun 21 allekirjoittajaa	Vastine
<p>kaisten tarpeiden tyydyttämiseksi. Mielestämme ylimitoitettu kaavoitus tulisi vaarantamaan Söörmarkun rakennetun kulttuuriympäristöön olennaisesti kuuluvien rakennushistoriallisesti merkittävien rakennusten, niitä ympäröivien piha- ja puutarha-alueiden sekä peltoaukeiden ja metsien säilymisen arvoisessa tilassa. Myös Söörmarkussa tällaisten kulttuuriympäristöön kuuluvien rakenteiden vaalimisen on olta- tava mahdollista.</p> <p>Näillä perusteilla me allekirjoittaneet katsomme, että Noormarkun-Toukarin osayleiskaavaehdotus ei ole edellä mainittujen säädösten ja päätösten mukaisesti laadittu ja vaarantaisi siten ratkaisevasti Söörmarkun RKY-alueen säilymisen.</p> <p>Teemme mielellämme yhteistyötä myös tulevaisuudessa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Porin kaupungin ja Satakunnan museon kanssa Söörmarkun kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämisen puolesta.</p> <p>Söörmarkussa 4. marraskuuta 2013, Kunnioitavasti</p> <p>Esa Kaunistola ja Anna-Marja Vainio, Maija-Liisa Kaunistola, Ala-Lind rustholli (Linti) Tuomo ja Kaarina Lehmijoki, Kuurin tila Lennart Lehistö ja Anna-Mari Kuuri-Lehistö, Tyykilän tila Timo Walli ja Laura Leppämäki, Wallin tila Marja-Leena ja Antti Ilén, Tapani Kartano, Johanna ja Heikki Vento, Kartano Kari-Pekka Anttila, Anttilan tila Mika ja Tuire Rosenqvist, Etvik-Kartanon tila Raimo ja Liisa Repo, Arvelan tila Antti ja Liisa Luomanen, Mattilan tila</p>	<p>ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetty muuseoviranomaisen lausunto.”</p> <p>Arvoalueen määräykseen lisätään lausunnonantajien esityksestä: ”Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaali- valintoihin.”</p> <p>Muutos selostukseen: Lisätään selostukseen tavoitteenasettelua Söörmarkun asema- kaavoitusta varten.</p>

Muistutus 9. Maria Kekki, omasta ja Antti Kekin psta, 4.2.2014	Vastine
<p>MUISTUTUS KOSKIEN NOORMARKKU-TOUKARIN OSAYLEISKAVAEHDOTUSTA: [kiinteisto Saimanranta 609/458/28 :6]</p> <p>Noormarkku-Toukarin osayleiskaavaehdotuksessa Noormarkussa, Finpyyn kylässä Laviantielle sijaitsevan Saimanranta -nimisen kiinteistön maat on merkitty MA-merkin alla, jolla veloitetaan pitämään avoin peltoalue avoimena. Pyytäisimme muuttamaan MA-merkintä M-merkinnäksi.</p> <p>Kiinteistön omistajat Maria ja Antti Kekki ovat saaneet kiinteistön haltuunsa vuonna 2008. Maanviljelys alueella päättyi tuolloin. Kiinteistölle haettiin poikkeuslupaa kesäasunnolle. Lupa evättiin (VARELY/843/07 .01/2012). Kiinteistön alue on vuodesta 2008 metsittynyt ja sillä kasvaa tällä hetkellä luonnontilaista nuorta metsää. Kiinteistön alueella ei ole tarkoitus jatkaa maataloutta vaan poikkeusluvan epäämisen vuoksi alueen on tarkoitus antaa metsittyä.</p>	<p>Muutos kaavakartalle: Muutetaan peltoalue muistutuksen mukaisesti M-alueeksi.</p>

Muistutus 9. Maria Kekki, omasta ja Antti Kekin psta, 4.2.2014	Vastine
<p>Annamme asiassa muistutuksen, koska kaavaehdotuksen esilläoloaika on jo ehtinyt kulua umpeen. Emme saaneet kaavaehdotuksen esilläolosta tietoa emmekä täten valittavasti ehtineet kommentoida kaavaehdotusta sen esilläoloaikana.</p>	

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Mari Seppä

arkkitehti SAFA YKS-505

Helena Ylinen

arkkitehti SAFA YKS-305